

การจัดการความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ MANAGEMENT OF COOPERATION BETWEEN PRIVATE TECHNOLOGY AND VOCATIONAL COLLEGES AND BUSINESS ESTABLISHMENTS

พรทิพา ลิ้มปภาส¹, พงษ์กฤตย์ นามปพนอังกุล และ ละมุล รอดขวัญ

Porntipa Limpapas¹, Pongkrit Nampaponangkul, and Lamun Rodkhwan

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

College of Innovation Management, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

Email:porntipa.lim@rmutr.ac.th¹

Received 4 October 2023; Revised 30 January 2025; Accepted 24 February 2025.

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษาสมัยใหม่และการพัฒนาบุคลากร ความร่วมมือนี้จะช่วยแก้ไขช่องว่างระหว่างการเรียนรู้เชิงทฤษฎีกับการนำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน ดังนี้ 1) การจัดการความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ 2) กระบวนการความร่วมมือ 3) การจัดการความร่วมมือ และ 4) รูปแบบสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ

สำหรับการจัดการความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในการส่งเสริมการพัฒนาอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมทางวิชาชีพทั้งในประเทศและในหลาย ๆ ประเทศ ความร่วมมือมีรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ตามบริบทและความต้องการของทั้งสองฝ่าย คือวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ ที่จะสามารถร่วมกันพัฒนาหลักสูตรขึ้นเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษา และตลาดแรงงาน และการปรับปรุงหลักสูตรนี้เป็นการตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการในการจ้างงานบุคลากรที่มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมกับงานที่ส่งผลให้สถานประกอบการสามารถร่วมมือกับวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในการจ้างงานนักศึกษาและให้โอกาสกับนักศึกษาได้ฝึกงานในสถานประกอบการ เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ทางการทำงานของนักศึกษาในการพัฒนาทักษะและความรู้ในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมที่เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่จะให้บริการ การจัดการความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการให้มีประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่ายและส่งผลต่อการพัฒนาทักษะและความรู้ของบุคลากรที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน การเสริมสร้างความร่วมมือนี้เป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนในระยะยาวของประเทศ

คำสำคัญ: การจัดการความร่วมมือ, วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชน, สถานประกอบการ

Abstract

This paper studies the management of cooperation between private technology and vocational colleges and business establishments. This is considered an important foundation of modern education and human resource development. This collaboration will help bridge the gap between theoretical learning and practical application of theory. It has four important components: 1) managing cooperation between private technology and vocational colleges and enterprises, 2) cooperation processes, 3) cooperation management, and 4) formats for creating cooperation with enterprises.

Organizing cooperation between private technological and vocational colleges and enterprises is of great importance in promoting the development of vocational education and vocational training both domestically and in many countries. Cooperation has the form and Various methods according to the context and needs of both sides namely private technological and vocational colleges and business establishments. To be able to jointly develop the curriculum to benefit students and the labor market. And improving this curriculum is a response to the needs of enterprises in hiring personnel with knowledge and skills appropriate to the job, resulting in enterprises being able to cooperate with the College of Technology and Vocational Education. Private sector to employ students and provide opportunities for students to intern in business establishments. It enhances the work experience of students in developing skills and knowledge in related professional fields. Including the development of training courses that focus on actual practice to prepare personnel to provide services. Managing cooperation between private technology and vocational colleges and enterprises is beneficial to both parties and affects the development of skills and knowledge of personnel entering the labor market. Strengthening this cooperation is essential to promoting the country's long-term sustainable economic growth.

Keywords: Collaborative management, Private technological and vocational colleges, Enterprises

บทนำ

การจัดการความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ ช่วยให้บุคลากรและนักศึกษามีความพร้อมตามความต้องการของตลาดแรงงาน วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนจึงตระหนักถึงความจำเป็นในการตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน จึงได้ร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อสร้างหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ และเสนอโอกาสในการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงให้กับบุคลากรและนักศึกษา เพื่อให้มีความหลากหลายของการทำงานร่วมกันและรวมถึงการออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับการฝึกปฏิบัติในการทำงานที่ส่งผลต่อการศึกษาและเศรษฐกิจในปัจจุบัน การศึกษานี้จึงเผยให้เห็นถึงศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงของความร่วมมือดังกล่าว โดยการพิจารณากลยุทธ์ ประโยชน์ ความท้าทาย และศักยภาพในการเติบโต รวมถึงการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ เพื่อช่วยกระตุ้นให้บุคลากรและนักศึกษาเกิดทักษะในด้านวิชาชีพ

ที่จะส่งผลให้มีการปรับตัวในด้านกลไกการทำงานร่วมกันให้ประสบความสำเร็จ โดยเน้นย้ำถึงบทบาทสำคัญของการทำงานร่วมกันทั้งด้านการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการในภาคอื่น ๆ ต่อไป

การจัดการความร่วมมือคือกระบวนการที่นำพาคอร์ปหรือกลุ่มคนให้ทำงานร่วมกันเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การพัฒนาการจัดการให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันสามารถนำพาคอร์ปไปสู่ความเป็นเลิศได้ แนวคิดทฤษฎีและหลักการความร่วมมือจึงเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการในองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อสร้างความเข้าใจและการทำงานร่วมกันระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง แนวคิดทฤษฎีและหลักการนี้มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการในหลายด้าน เช่น การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การวางแผน และการสร้างนวัตกรรม และนอกจากแนวคิดทฤษฎีและหลักการความร่วมมือแล้วยังจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศ (Information) ระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กร จึงต้องมีการสร้างความเชื่อมโยงที่จะช่วยเพิ่มโอกาสในการแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ การส่งเสริมการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร และการสร้างสัมพันธภาพที่แข็งแกร่งระหว่างกลุ่มคนในองค์กร ผลลัพธ์ที่ได้คือการทำงานที่เป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถสร้างผลิตภัณฑ์ (Product) หรือบริการ (Service) ที่มีคุณภาพสูง

แนวคิดทฤษฎีการบริหารสถานศึกษาเอกชนเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในสถานศึกษาเอกชน ซึ่งเน้นการร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคเอกชน หลักการความร่วมมือในกรณีนี้เหมาะสมกับการบริหารจัดการในสถานศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น แนวคิดทฤษฎีนี้ระบุว่าความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาเอกชนที่มีความร่วมมือที่ดีต่อกันนั้นขึ้นอยู่กับความเข้าใจและการปฏิบัติตามหลักการและแนวคิดที่สอดคล้องกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน การบริหารสถานศึกษาเอกชนที่มีแนวคิดและทฤษฎีที่เน้นความร่วมมือ ส่งผลให้เกิดประโยชน์หลายด้าน เช่น การเพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหาร การปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมความสะอาดในสถานศึกษา การเพิ่มโอกาสในการศึกษาสำหรับผู้เรียนและนักศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษาเอกชนสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ

บทความนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ได้ในหลายด้าน เช่น การร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการเพื่อช่วยให้ผู้เรียนและนักศึกษาได้รับความรู้และทักษะที่เข้มแข็งซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการในปัจจุบัน และเพื่อให้ผู้เรียนและนักศึกษาได้รับโอกาสทำงานหรือฝึกงานในสถานประกอบการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นโอกาสที่ดีในการเรียนรู้และสร้างความเชื่อมโยงกับสถานประกอบการในระหว่างที่กำลังศึกษา ทำให้ผู้เรียนและนักศึกษามีโอกาสหางานทำที่ดีในอนาคต การร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ สามารถนำข้อมูล สารสนเทศไปทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรมใหม่ได้ ซึ่งอาจนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นนวัตกรรมหรือการบริการใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์ต่อสังคมและภาคอุตสาหกรรม การจัดการความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการถือว่าเป็นกระบวนการที่ต้องมีการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและภาคอุตสาหกรรมในประเทศและที่สำคัญคือการนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาชีพและสังคมในระยะยาวต่อไป

การจัดการความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ

การจัดการความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการทำงานร่วมกันเพื่อสนับสนุนการศึกษาและการอบรมทางวิชาชีพของนักเรียน และนักศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบต่อไปนี้ (อรุณี มีสัจ, 2564)

1. ความหลากหลายในโครงสร้างหลักสูตร วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ มักมีความยืดหยุ่นในการสร้างหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของตลาดและอุตสาหกรรม นักเรียนและนักศึกษาจะได้รับการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ.

2. โครงการฝึกงานและการทำงานกับสถานประกอบการ การจัดการความร่วมมือนี้บ่งบอกถึงความสำคัญของโครงการฝึกงานและการทำงานร่วมกับสถานประกอบการ เป็นโอกาสที่นักเรียนและนักศึกษาจะได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะในสภาพแวดล้อมจริงของอุตสาหกรรม สถานประกอบการมักเป็นสถานที่สำคัญในการพัฒนาความชำนาญและความเชี่ยวชาญของนักเรียนและนักศึกษา.

3. การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ การจัดการความร่วมมือส่งผลให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ ซึ่งสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมและส่งเสริมการพัฒนาทางวิชาชีพ.

4. การสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม ความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ ส่งผลให้มีโอกาสในการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม และช่วยให้สถานประกอบการมีการพัฒนาวิธีการนำเสนอสินค้าหรือการบริการใหม่ ๆ ทั้งยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาวัตกรรมในสาขาอาชีพต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

5. การสร้างพันธมิตรกับสถานประกอบการ ความร่วมมือส่งผลให้มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ เป็นการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจระยะยาวที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมและทำให้วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

การจัดการความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการถือเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาทักษะวิชาชีพของนักเรียนและนักศึกษา โดยมุ่งเน้นการสร้างประโยชน์ร่วมกันผ่านการแลกเปลี่ยนทรัพยากร ความรู้ และประสบการณ์ ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างรอบด้าน วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนมักออกแบบหลักสูตรที่ยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน โดยสถานประกอบการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำหลักสูตร เพื่อให้มั่นใจว่าทักษะที่นักเรียนได้รับตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม การสร้างความหลากหลายของหลักสูตรต้องเผชิญกับความท้าทายในการประสานความต้องการที่แตกต่างของแต่ละสถานประกอบการ จึงควรพัฒนาระบบการสำรวจความต้องการตลาดที่ครอบคลุมและเป็นปัจจุบัน

กระบวนการความร่วมมือ

นักวิชาการได้กล่าวถึงกระบวนการความร่วมมือไว้ ดังนี้ อาร์กรานอฟ และ แมคโกเกอร์ (Agranoff, Robert, 2006) ได้ให้คำนิยาม “กระบวนการความร่วมมือ” ไว้ว่า เป็นกระบวนการที่กระตุ้นให้องค์กรต่าง ๆ หันมาปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาที่ไม่สามารถทำให้ประสบความสำเร็จลงไปได้ ด้วยศักยภาพขององค์การเพียงองค์การเดียว หรือถ้าสามารถทำได้ก็อาจจะประสบความสำเร็จได้ยาก นอกจากนี้ กระบวนการความร่วมมือยังถือว่าการเข้ามามีบทบาทที่หลากหลาย ในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกัน ซึ่งภายใต้บริบทของการสร้างความ

ร่วมมือ ต้องมีการสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งร่วมกันหาข้อตกลง (Reacting Agreement) มากกว่าเป็นแค่การดำเนินการตัดสินใจ (Decision) เพียงอย่างเดียว ซึ่งความพยายามในการหาข้อตกลงร่วมกันนั้นควรวางอยู่บนฐานของความพยายามที่จะสร้างความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้น (Consensus-Based) และที่สำคัญที่สุดบทบาทของผู้เล่นแต่ละคนหรือองค์การแต่ละองค์การล้วนเป็นไปในลักษณะของการเป็นพันธมิตร (Partners) ไม่ใช่เป็นไปในลักษณะของผู้บังคับบัญชา (Superior) และผู้ใต้บังคับบัญชา (Subordinate)

Fornaroff (1980) ได้เสนอว่ากระบวนการความร่วมมือ มีขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน รวมถึงการตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมาย กลวิธี ทรัพยากรที่ต้องใช้ ตลอดจนการติดตามประเมินผล 2. การดำเนินงาน 3. การใช้บริการจากโครงการ 4. ความร่วมมือในการรับผลประโยชน์

Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1981) ได้อธิบายขั้นตอนของความร่วมมือไว้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความร่วมมือในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกสุดที่ต้องกระทำ คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญต่อนั้นก็เลือกนโยบายและประชาชนที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 ความร่วมมือในการดำเนินงาน (Implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นได้มาจากคำถามว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารการงานและการประสานงานและการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ความร่วมมือในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

ขั้นที่ 4 ความร่วมมือในการประเมินผล (Evaluation) ความร่วมมือในการประเมิน ผลนั้นสิ่งสำคัญจะต้องสังเกต คือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

สมบัติ นามบุรี (2562) ได้นำเสนอขั้นตอนความร่วมมือของชุมชนว่า ชุมชนต้องมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน คือ

1. ความร่วมมือในการริเริ่มโครงการ ร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ร่วมตัดสินใจกำหนดความต้องการและร่วมลำดับความสำคัญของความต้องการ

2. ความร่วมมือในขั้นการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ แนวทางการดำเนินงาน รวมถึงทรัพยากรและแหล่งวิทยาการที่จะใช้ในโครงการ

3. ความร่วมมือในขั้นตอนการดำเนินโครงการ ทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน

4. ความร่วมมือในการประเมินผลโครงการ เพื่อให้รู้ว่าผลจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยสามารถกำหนดการประเมินผลเป็นระยะต่อเนื่องหรือประเมินผลรวมทั้งโครงการในคราวเดียวกันได้

ดวงใจ ปินตามูล (2555) กระบวนการและระดับขั้นความร่วมมือของประชาชนจึงอาจแบ่งได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหาในครั้งนี้ได้กำหนดระดับขั้นของความร่วมมือของกลุ่มเป้าหมายในระดับร่วมปฏิบัติเพื่อให้ดำเนินการและรับผิดชอบผลลัพธ์ของโครงการร่วมกัน

พฤต เอมมานูเอล ไบระหมาน (2552) ได้ประมวลแนวคิด เกี่ยวกับกระบวนการความร่วมมือที่เกิดขึ้น สามารถพัฒนาและจะก้าวหน้าต่อไปได้นั้นต้องขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหลายประการด้วยกัน ได้แก่

1. ต้องเริ่มต้นด้วยการวางเป้าหมายร่วมกัน (Common Aims) และมีรายละเอียดที่ชัดเจนหรือมีการแลกเปลี่ยนเป้าหมายซึ่งกันและกัน (Goal Sharing) เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน
2. ต้องมีการไว้วางใจซึ่งกันและกัน
3. ต้องมีการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกันต้องมีการพัฒนาองค์การร่วมกันด้วย
4. ต้องมีการเปิดกว้างทางความคิด (Openness) เพื่อกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ตลอดจนเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเจรจาพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นปัญหารวมทั้งข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่แต่ละคนต้องประสบ
5. มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ระยะยาวร่วมกัน (Long-Term Interaction)

ริงและเวน (Peter Smith Ring and Andrew H. Van De Ven) (2006) ได้นำเสนอกรอบแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการความร่วมมือไว้ ดังนี้

1. การเจรจา (Negotiation) การที่องค์กรต่าง ๆ จะมาร่วมมือกันได้ ต้องมีการเจรจาต่อรองทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจและการรับรู้ให้ตรงกันอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นที่จะก่อให้เกิดการยอมรับร่วมกันต่อไป หากการเจรจาร่วมกันเกิดผลประโยชน์ต่างตอบแทนด้วยกันทุกฝ่าย องค์กรต่าง ๆ ที่เข้าร่วมก็จะดำเนินต่อไปพร้อมทั้งนำไปสู่การตกลงยอมรับซึ่งกันและกัน

2. การตกลงยอมรับ (Commitment) เป็นการสร้างการตกลงยอมรับร่วมกันเพื่อการดำเนินการในอนาคตผ่านการปฏิสัมพันธ์ต่าง ๆ ทั้งการจัดทำสัญญาที่เป็นทางการ สัญญาความเชื่อมั่นทางใจและความสามารถในการจัดการปัญหากรณีที่ต้องการไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการ

3. การดำเนินการ (Implementation) เป็นการปฏิบัติตามข้อตกลงที่เกิดขึ้นร่วมกันผ่านบทบาทขององค์กรและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งควรเป็น การดำเนินการที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายที่ร่วมมือกัน

4. การประเมิน (Assessment) เป็นการประเมินบนพื้นฐานของการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ต่อกันหรือไม่ ถ้าหากประเมินแล้วพบว่าข้อตกลงที่ยอมรับร่วมกันไม่ได้ถูกนำไปปฏิบัติอย่างมีผลประโยชน์ต่างตอบแทนต่อกัน ผู้มีส่วนร่วมต่าง ๆ ก็จะเริ่มดำเนินการเจรจาใหม่หรือสร้างข้อตกลงใหม่ ทั้งนี้การเรียกร้องหรือออกจากความร่วมมือขึ้นอยู่กับมุมมองในการเชื่อมโยงต่อกันในความร่วมมือว่ามีมากน้อยเพียงใดและการรักษาความร่วมมือให้ยั่งยืนก็อาจจำเป็นต้องอยู่บนพื้นฐานที่นอกเหนือจากโครงสร้างเชิงสถาบันที่เป็นทางการ

Agranoff, Robert (2006) ได้กล่าวถึงกระบวนการความร่วมมือซึ่งสามารถเสริมกับแนวคิดของ ริงและเวน (Peter Smith Ring and Andrew H. Van De Ven) ทำให้เห็นกระบวนการความร่วมมือที่ชัดเจนขึ้น ดังนี้

1. การกระตุ้นเป็นต่อการบรรลุเป้าหมายของการดำเนินงาน บุคคลที่เหมาะสมในที่นี้หมายถึงบุคคลที่ครอบครองทรัพยากรที่จำเป็นต่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ (Activation) ความร่วมมือจะเกิดขึ้นจำเป็นต้องมีการสรรหาบุคคลที่เหมาะสมและทรัพยากรที่จากการจัดทำนโยบาย เช่น งบประมาณ ความรู้ ข้อมูล ความชำนาญ เป็นต้น

2. การวางกรอบความร่วมมือ (Framing) เป็นการสร้างให้เกิดกรอบความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน จุดมุ่งหมายในภาพรวมของการสร้างความร่วมมือ คือ การวางแผนยุทธศาสตร์จากผู้ที่เข้าร่วมในเครือข่ายความร่วมมือนี้

3. การระดมความร่วมมือ (Mobilization) เป็นการดำเนินงานให้บรรลุถึงข้อตกลงและเกิดการปฏิบัติร่วมกัน รวมทั้งการได้รับการสนับสนุนทั้งจากคนภายนอกและภายในเครือข่ายความร่วมมือด้วย

4. การสนธิความร่วมมือ (Synthesizing) เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเอื้ออำนวยเพื่อให้เกิดการสร้างสัมพันธภาพที่สร้างความไว้วางใจและส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน

John M. Bryson (John M. Bryson., etc : 2006) ได้แบ่งกระบวนการในการดำเนินงานความร่วมมือออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย

1. การบุกเบิกเพื่อก่อให้เกิดข้อตกลงเบื้องต้น (Forging Initial Agreement) เป็นการสร้างความตกลงอย่างไม่เป็นทางการเกี่ยวกับองค์ประกอบของภารกิจ และกระบวนการของความร่วมมือ ซึ่งข้อดีของการสร้างข้อตกลงคือทำให้สามารถตรวจสอบได้

2. การสร้างภาวะผู้นำ (Building Leadership) ในกระบวนการความร่วมมือมักทำให้เกิดบทบาทที่หลากหลายของผู้นำ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยบทบาทหลัก ๆ ของภาวะผู้นำจะประกอบด้วย 2 ลักษณะ คือ เป็นผู้อุปถัมภ์ (Sponsors) ซึ่งถือเป็นบุคคลที่มีอำนาจสูงสุด รวมถึงมีอำนาจหน้าที่และสามารถเข้าถึงทรัพยากรได้แม้ว่าจะไม่ได้สัมผัสการดำเนินงานประจำวันอย่างใกล้ชิด ส่วนบทบาทอีกลักษณะหนึ่งคือเป็นผู้สนับสนุนทุ่มเท (Champions) กล่าวคือเป็นผู้นำที่มุ่งมั่นอย่างจริงจังใน การดำเนินงาน ความร่วมมือรวมถึงการใช้ทักษะความสามารถเพื่อช่วยให้ความร่วมมือได้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การกระจายตำแหน่งผู้นำ ที่เป็นทางการก็มีความสำคัญ กล่าวคือ หากหุ้นส่วนที่มีพลังอำนาจสูงรับตำแหน่งผู้นำสูงสุด หุ้นส่วนที่มีพลังอำนาจน้อยอาจเรียกร้องหลักประกันอื่น ๆ เพื่อให้สามารถผลักดันผลประโยชน์ ในความร่วมมือได้ และเนื่องจากผู้นำในความร่วมมืออาจสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันอยู่ตลอดเวลา หุ้นส่วนในความร่วมมือจึงจำเป็นต้องได้รับแรงกระตุ้นส่งเสริมเพื่อให้พร้อมต่อการรับช่วงเป็นผู้นำ และรักษาความร่วมมือให้มีความยั่งยืน

3. การสร้างความถูกต้อง ชอบธรรม (Building Legitimacy) ถือเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นต่อเครือข่ายในฐานะรูปแบบหนึ่งที่สามารถดึงดูดการสนับสนุนทรัพยากรทั้งจากภายในและภายนอก รวมถึง การสร้างความถูกต้องชอบธรรมของเครือข่าย เพื่อทำให้เครือข่ายเป็นที่ยอมรับทั้งจากบุคคลภายในและภายนอก รวมถึงการสร้าง ความไว้วางใจให้เกิดขึ้นระหว่างสมาชิกที่มีการสื่อสารกันอย่างอิสระภายในเครือข่าย

4. การสร้างความไว้วางใจ (Building Trust) การสร้างความไว้วางใจถือเป็นสิ่งสำคัญในความร่วมมือซึ่งสามารถเอื้ออำนวยให้ความร่วมมือสามารถดำเนินการไปได้ และสามารถ ยึดโยงบุคคลต่าง ๆ ให้ดำเนินการร่วมกันได้ ความไว้วางใจมีทั้งในระดับบุคคล ความสามารถขององค์กร และความคาดหวังในผลการดำเนินการ โดยที่ความไว้วางใจนี้สามารถสร้างขึ้นได้จากการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ และการแสดงความสามารถที่เป็นที่ประจักษ์ รวมถึงการมีเจตนาที่ดีและปฏิบัติตามภาระหน้าที่ที่มี ซึ่งความไว้วางใจนี้ก่อให้เกิดความต้องการในความสำเร็จของความร่วมมือได้อย่างต่อเนื่อง

5. การบริหารจัดการความขัดแย้ง (Managing Conflict) ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในความร่วมมือมักจะเกิดขึ้นจากความแตกต่างในจุดมุ่งหมายและ ความคาดหวังของหุ้นส่วนนอกจากนี้ ความแตกต่างในมุมมองทางยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ รวมถึงระดับภารกิจของความร่วมมือก็อาจส่งผลให้เกิดความขัดแย้งด้วย ดังนั้นการบริหารจัดการความขัดแย้งจึงเป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะผู้สร้างความร่วมมือจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรลงไปให้ผู้มีส่วนร่วมทั้งหลาย เพื่อการสร้างการก้าวเดินที่เท่าเทียมกัน

6. การวางแผน (Planning) การวางแผนในความร่วมมือมี 2 แนวคิด ซึ่งแตกต่างกัน กล่าวคือ แนวคิดแรกที่เน้นการปรึกษาหารือ การวางแผนอย่างเป็นทางการในฐานะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จในอนาคต เน้นการสร้าง ความชัดเจนในพันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ ซึ่งแนวคิดนี้มักจะปรากฏในความร่วมมือที่ได้รับหน้าที่ให้

ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ส่วนอีกแนวคิดหนึ่งคือความเข้าใจอย่างชัดเจนในพันธกิจ เป้าหมาย บทบาท ขั้นตอนการดำเนินงาน ซึ่งจะปรากฏอยู่ตลอดเวลาในขณะที่มีการติดต่อสัมพันธ์ทั้งในระดับบุคคล กลุ่มและองค์การ แต่ไม่ว่าจะแนวคิดใดประเด็นที่สำคัญที่สุดสำหรับความสำเร็จของการวางแผน คือ การให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นอกจากนี้กระบวนการวางแผนจำเป็นต้องใช้การสร้างความไว้วางใจและกำลังความสามารถเพื่อจัดการกับความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้น

สรุปได้ว่า กระบวนการความร่วมมือเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน ดำเนินงาน รับผลประโยชน์ และประเมินผล โดยผู้เกี่ยวข้องจะต้องมีการทำงานร่วมกัน สร้างการเรียนรู้ร่วมกัน และสร้างความสมานฉันท์เพื่อให้เกิดการร่วมมืออย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาที่ไม่สามารถทำได้โดยองค์กรเดียวโดยอาศัยการจัดการความร่วมมือ เพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ขององค์กรและระหว่างองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศได้ ทั้งนี้กระบวนการความร่วมมือเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความสำเร็จในโครงการหรือกิจกรรมที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายขององค์กรหรือโครงการที่เกี่ยวข้อง โดยต้องอาศัยการจัดการความร่วมมือ

การจัดการความร่วมมือ

ผลิน ภู่อรุณ (2550) กล่าวถึงการจัดการความร่วมมือว่า เป็นการร่วมมือกันเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ขององค์กร และระหว่างองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การใช้ทรัพยากรเฉพาะที่มีอยู่ภายในองค์กรอาจสร้างให้เกิดข้อจำกัดในการดำเนินธุรกิจได้ ยังมีทรัพยากรที่อยู่ภายนอกขององค์กรอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งสามารถนำมาประกอบใช้ร่วมกันในการสร้างความสำเร็จได้เปรียบในการแข่งขันได้เช่นกัน ดังนั้น การพัฒนาการจัดการให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันจึงเป็นทางออกที่จะทำให้องค์กรธุรกิจสามารถแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่และสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศได้

อรุณี มีสัจ (2564) การจัดการความร่วมมือ หมายถึง กระบวนการที่ใช้เพื่อสนับสนุนและบริหารความร่วมมือระหว่างองค์กรหรือกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายของการจัดการความร่วมมือเพื่อให้มีการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็ง และสร้างผลประโยชน์ที่ยอดเยี่ยสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องการจัดการความร่วมมือมีหลายด้านที่ต้องให้ความสำคัญ เช่นการวางแผนและกำหนดเป้าหมาย การจัดการความร่วมมือต้องมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจและมุ่งหวังไปในทิศทางเดียวกัน การสร้างความไว้วางใจและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรหรือกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ การสื่อสารที่ชัดเจนและเปิดเผยเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการความร่วมมือ เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจและมีข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการตัดสินใจและการทำงานร่วมกัน

โดยสรุปการจัดการความร่วมมือคือกระบวนการที่ใช้ในการบริหารและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการหรือกิจกรรม การจัดการความร่วมมือไม่เพียงเกี่ยวข้องกับการวางแผนร่วมกัน แต่ยังรวมถึงการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของแต่ละฝ่าย การสื่อสารอย่างชัดเจน การแบ่งปันข้อมูลที่โปร่งใส และการติดตามความคืบหน้าอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ การจัดการความร่วมมือจำเป็นต้องอาศัยการสร้างรูปแบบความร่วมมือที่เหมาะสมและตอบโจทย์บริบทของแต่ละสถานการณ์ โดยเฉพาะในกรณีของสถานประกอบการ การพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างองค์กรและสถานประกอบการเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่อง เกิดความเชื่อมั่นระหว่างคู่ความร่วมมือ และส่งเสริมให้ผลลัพธ์ของความร่วมมือตรงตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น ใน

หัวข้อต่อไป เราจะศึกษาแนวทางและ รูปแบบการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ อย่างละเอียด โดยเน้น ที่หลักการ แนวปฏิบัติ และปัจจัยความสำเร็จที่ช่วยให้เกิดความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนในระยะยาว

รูปแบบสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ

ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษากับสถานประกอบการในรูปของการดำเนินธุรกิจร่วม หรือ Partnership อาจดำเนินการได้หลากหลายวิธีการขึ้นอยู่กับบริบทของสังคมและวัฒนธรรมที่สถานประกอบการ และสถานศึกษานั้นตั้งอยู่ ซึ่ง ไคสเนอร์, มาซซา, และลีกเกตต์ (Kisner, Mazza, & Liggett, 1997) ได้ให้คำนิยาม ของคำว่า การดำเนินธุรกิจร่วมว่าหมายถึง ความพยายามในการร่วมมืออย่างต่อเนื่อง หรือความตกลงร่วมมือกัน ใน การระดมความคิด หรือการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกัน กำหนด (Partnership is a continued cooperative effort or agreement to collaborate to generate ideas or to pool resources for a mutually acceptable set of purposes) และได้เสนอขั้นตอนของวิธีการ สร้าง ความร่วมมือกับ สถานประกอบการที่มีประสิทธิภาพว่าประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) การทบทวนพันธกิจ ของหน่วยงาน 2) การเลือกสรรคู่ดำเนินธุรกิจร่วม 3) การกำหนดเป้าหมายการทำงาน (Goal) ที่ชัดเจนร่วมกัน 4) การบำรุงรักษาไว้ซึ่งระดับความสัมพันธ์กับคู่ดำเนินธุรกิจร่วม และ 5) การประเมินผลความสำเร็จของความร่วมมือ ดังต่อไปนี้

1. การทบทวนพันธกิจของหน่วยงาน (Internal revision of mission) การทบทวน พันธกิจของหน่วยงาน เป็นการภายในเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์ กับคู่ร่วมธุรกิจอันจะนำไปสู่การบรรลุพันธ กิจของตนที่ตั้งไว้

2. การเลือกสรรคู่ดำเนินธุรกิจร่วม (Selecting strategic partner) การเลือกสรรคู่ดำเนินธุรกิจร่วม ระหว่างโรงเรียน และสถานประกอบการไม่ใช่ถือเอาความสะดวกเป็นหลัก แต่ต้องมุ่งเลือกคู่ดำเนินธุรกิจที่ เสริมแรงกันในการประกอบกิจกรรม เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ทั้งสองฝ่าย ต่างก็ชนะด้วยกัน (Win-Win situation) แต่ ละฝ่ายควรรู้จักแข็ง จุดอ่อน ความต้องการและทรัพยากรที่มีอยู่ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อความสำเร็จของ ความ ร่วมมือ ขึ้นอยู่กับระดับความเชื่อถือศรัทธา ระหว่างกัน เพราะทั้งสองฝ่ายจะต้องเต็มใจที่จะใช้ข้อมูลยุทธศาสตร์ สำคัญร่วมกัน (Share important, Strategic information) หากไม่เชื่อถือศรัทธากันแล้ว บางฝ่ายก็อาจไม่นำ ข้อมูลยุทธศาสตร์ของตน ออกมาให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบหรือนำออกมา ให้ทราบบางส่วนหรือไม่จริงทำให้เป้าหมาย ร่วมของคู่ดำเนินธุรกิจไม่สามารถบรรลุได้ด้วยอย่างของข้อมูลยุทธศาสตร์ที่สำคัญ เช่น อัตราการออกกลางคัน อัตรา การสำเร็จการศึกษา การประเมินผลคะแนน อัตราการมีงานทำข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ ฝึกอบรม อัตราค่าจ้าง และคุณภาพของผลผลิต

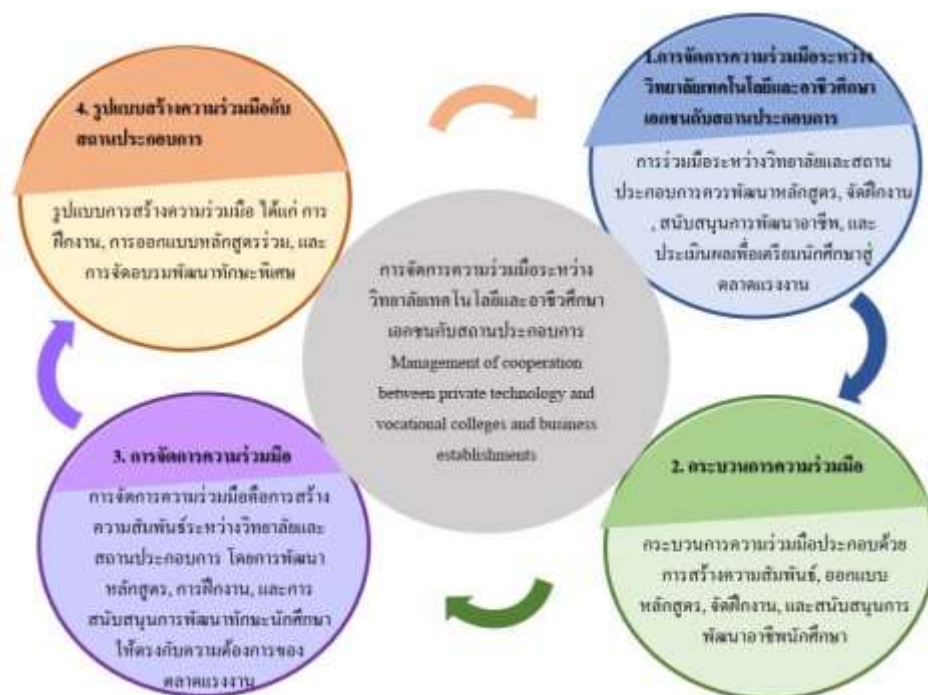
3. การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของคู่ธุรกิจ (Goal setting) คู่ดำเนินธุรกิจร่วม เริ่มต้นแผนความ ร่วมมือกัน โดยการกำหนดเป้าหมายร่วมกันให้มีความชัดเจนและเห็นชอบร่วมกัน ในการก้าวไปสู่วัตถุประสงค์ ร่วมกันภายในกรอบเวลาที่กำหนด กิจกรรมในระยะเริ่มต้นของความสัมพันธ์ระหว่างคู่ดำเนินธุรกิจร่วมควรเป็น โครงการเล็ก ๆ หรือมีจุดมุ่งหมายไม่ยุ่งยากสลับ ซับซ้อน ซึ่งจะง่ายต่อการบรรลุของทั้งสองฝ่ายซึ่งจะนำไปสู่การ สร้างความเชื่อถือศรัทธาต่อกัน ในอนาคตต่อไปได้เป็นอย่างดี

4. การรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับคู่ดำเนินธุรกิจร่วม (Maintaining a partnership) คู่ดำเนินธุรกิจร่วม ควรจัดทำข้อตกลงร่วมอย่างเป็นทางการ (Formal partnership agreement) ซึ่งต้องกำหนดหรือระบุบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน และรับทราบร่วมกันทั้งสองฝ่ายรวมทั้งมีกรอบเวลาการปฏิบัติ มีตัว ชี้บอกความก้าวหน้า และลักษณะผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ของโครงการความร่วมมือ ข้อตกลงนี้ควรกำหนดขึ้นให้

ชัดเจน ไม่ซับซ้อน และคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วม (Mutual benefit) ไม่ใช่เป็นการให้การอุดหนุน (Subsidy) กัน หรือการอุดหนุนอีกฝ่ายหนึ่ง

5. การประเมินผลความสำเร็จของความร่วมมือ (Evaluating the partnership for success) ควรมีการระบุวิธีการประเมินความสำเร็จของโครงการความร่วมมือไว้ในข้อตกลงความร่วมมือให้ชัดเจนรวมทั้งการสิ้นสุดโครงการหรือการทบทวนโครงการความร่วมมือ หากผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่ต้องการและที่สำคัญหากมีความสำเร็จของความร่วมมือใด ๆ เกิดขึ้นจะต้องไม่ลืมที่จะฉลอง หรือแสดงความยินดีร่วมกันหรืออย่างน้อยมีการเผยแพร่ความสำเร็จร่วมกันที่เกิดขึ้นให้สาธารณะทราบ เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายเกิดกำลังใจและความมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกันในขั้นต่อไป

โดยสรุปรูปแบบการสร้างความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการควรดำเนินการในลักษณะที่เป็นระบบและมีความชัดเจน เพื่อให้ความร่วมมือดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยองค์ประกอบสำคัญของการสร้างความร่วมมือ คือ การเริ่มต้นด้วยการทบทวนพันธกิจและเป้าหมายของวิทยาลัยและสถานประกอบการเป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยให้ทั้งสองฝ่ายเข้าใจทิศทางและความคาดหวังร่วมกัน ช่วยลดความขัดแย้งและความสับสนในระหว่างกระบวนการความร่วมมือ การคัดเลือกผู้ดำเนินธุรกิจร่วมที่มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่สอดคล้องกันเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ความร่วมมือเกิดผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของทั้งสองฝ่าย ควรพิจารณาปัจจัยด้านศักยภาพ ความน่าเชื่อถือ และความพร้อมในการทำงานร่วมกัน การตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนและสามารถวัดผลได้ช่วยให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่คาดหวังจากความร่วมมือ ควรกำหนดเป้าหมายที่ครอบคลุมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญของงานที่ต้องดำเนินการ นอกจากนี้ การสร้างความร่วมมือที่มีรูปแบบชัดเจนและครอบคลุมทุกองค์ประกอบดังกล่าวจะช่วยลดปัญหาความสับสนและความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต พร้อมทั้งสนับสนุนให้ความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัยและสถานประกอบการมีความยั่งยืนและสามารถพัฒนาต่อยอดไปสู่ความสำเร็จที่มากขึ้นในระยะยาว ทั้งนี้สามารถแสดงโมเดลได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลการจัดการความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ

บทสรุป

บทความนี้ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับการจัดการความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เอกชนกับสถานประกอบการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรได้ทุกองค์กร คือ การบริหารจัดการความร่วมมือ ประกอบด้วย 1) การปรับเปลี่ยนตามเทคโนโลยี การบริหารจัดการความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ จำเป็นต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และความต้องการของตลาดแรงงาน จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ 2) การพัฒนาบุคลากร ต้องมีการบริหารจัดการความร่วมมือและให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและความต้องการขององค์กร ตลอดจนการพัฒนาความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่รวมทั้งการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาที่ต่อเนื่อง 3) การสร้างพันธมิตรและเครือข่าย การบริหารจัดการความร่วมมือ มีความสำคัญในการสร้างพันธมิตรและเครือข่ายระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ เป็นการเชื่อมโยงกับคู่ค้าและสมาชิกในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง สามารถเพิ่มโอกาสในการแลกเปลี่ยนความรู้และเทคโนโลยีได้ รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรและโอกาสทางธุรกิจที่มีอยู่ในเครือข่าย 4) การบริหารจัดการความร่วมมือต้องสร้างและส่งเสริมการเรียนรู้และนวัตกรรมที่ตอบสนองกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน และควรสร้างโอกาสในการพัฒนานวัตกรรมและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อพัฒนาสินค้าและบริการให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด 5) การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการความร่วมมือ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ ควรมีช่องทางสื่อสารที่เปิดกว้างและมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและข่าวสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายเข้าใจความต้องการและความสำคัญของกันและกัน 6) การสนับสนุนการแบ่งปันทรัพยากร สถานประกอบการสามารถสนับสนุนวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนในการแบ่งปันทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น การให้คำปรึกษา การให้เวลาทำงานและสถานที่ฝึกอบรม การให้สิ่งของหรือเทคโนโลยีที่จำเป็นในการพัฒนาการศึกษา 7) การติดตามประเมินผล สถานวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ ควรมีกระบวนการประเมินผลและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาความร่วมมือให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ 1) วงวิชาการ ในด้านการแบ่งปันความรู้ทางวิชาการและเทคนิคที่ทันสมัย การสร้างโอกาสในการดำเนินงานวิจัยร่วมกันในด้านการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ในสาขาต่าง ๆ 2) ประโยชน์ต่อชุมชน ความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ ในการช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนรอบข้าง โดยการพัฒนาโครงการและกิจกรรมที่เน้นไปที่การให้บริการแก่ชุมชน ส่งเสริมการศึกษาและการพัฒนาทักษะของประชากรในชุมชน และการสร้างโอกาสในการฝึกงานและการทำงานสหกิจศึกษาให้นักเรียนและนักศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนมีแรงงานที่มีความรู้และทักษะที่เพิ่มขึ้น 3) ประโยชน์ต่อสังคม ความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ ช่วยสร้างช่องทางในการลดระยะห่างระหว่างการศึกษาและการทำงาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการลดปัญหาของวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการศึกษาและการวางแผนอาชีพ และยังช่วยสร้างโอกาสในการพัฒนาทักษะและความสามารถของบุคลากรในท้องถิ่น ทำให้สังคมมีความยั่งยืนและสร้างสรรคมากขึ้น 4) ประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ ความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานประกอบการ ช่วยสร้างความสอดคล้องระหว่างการศึกษาและตลาดแรงงาน ช่วยเติมเต็มความต้องการของธุรกิจด้วยบุคลากรที่มีความรู้และทักษะที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังสร้างโอกาสในการสร้างธุรกิจและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ ตามที่ตลาดแรงงานต้องการ

References

- Agranoff, Robert , Michael, McGuire.(2003). Collaborative Public Management: New Strategies for Local Governments. Washington, D.C: Georgetown University Press
- Arune Meesaj (2021) Participation of educational institutions and business establishments in the administration of the dual vocational education system of affiliated colleges. Central Vocational Education Institute 1. Journal of Humanities and Social Sciences. Rajapruak University, Year 7, Issue 2 (June - August 2021)
- Bryson, John M, Crosby ,Barbara C. & Mellisa Middleton Stone.(2006,December). The Design and Implementation of Cross- sector Collaboration : Propositions from The Literature. [Special issues]. Public Administration Review. 66 (6), pp. 44-55.
- Chitkhun Suphakul (2019). Assessment of the needs of establishments in Pattani Province regarding the characteristics of students who graduate from the Higher Vocational Certificate Program. This dissertation is part of the studies required for the Master of Education degree. Field of Study: Educational Administration Prince of Songkla University.
- Chulalak Sorapan (2021) The role of educational administrators in the digital age. [Unpublished document]. Center for Academic Development and Application of Education, Sukhothai Thammathirat Open University.
- Cohen & Uphoff (1981) Rural Development Participation : Concept and. Measures for Project Design Implementation and Evaluation.
- Duangjai Pintamoon (2012) Solid waste management with public participation in Ban Sok Subdistrict Administrative Organization, Lom Sak District, Phetchabun Province. Thesis in Local Government Administration Mahawattiyalaya Rajabhat Phetchabun
- Fornaroff , A. (1980). Community involmnet in Health System for Primary Health Care. Geneva: World Health Organization
- Office of the National Economic and Social Development Board Office of the Prime Minister, (2021) “Summary of main points National Economic and Social Development Plan No. 12 (2017-2021)” [Online]. Available:<http://www.library.coj.go.th/Info/48341?c=7236996>. On August 1, 2022
- Office of the Secretariat of the Education Council. (2017). Study project to review manpower needs for planning production and human resource development of the country. 1st printing. Bangkok: Phrik Wan Graphic Company Limited.
- Office of the Secretariat of the Education Council. (2018). The future picture of production and development of vocational manpower according to the needs of the labor market and the direction of national development. 1st printing. Bangkok: Century Company Limited,.
- Office of the Vocational Education Commission. (2017). Vocational education curriculum standards framework. Bangkok : S.P.V. Printing 5.

- Penchan Sinthukhet (2022) Education in this era (digital era): Thailand 4.0. 3rd National Academic Conference, Faculty of Education, Lampang Rajabhat University: 2017.
- Peter Smith Ring and Andrew H. Van De Ven (2006) " Perspectives on activity theory. Human Development." Personnel Administration, (January, 2006).
- Phalin Phujaroon (2007) Contemporary business management: a new management framework for creating and developing competitive dynamics. (4th printing). Bangkok: National Institute of Development Administration.
- Pridi Ketthong (2014) Development of a collaborative management model between educational institutions. with establishments in the management of vocational education, subject types, tourism industry in the Andaman Triangle provinces. JOURNAL OF SOUTHERN TECHNOLOGY. Vol. 7 No. 2 (2014): July - December 2014
- Pruet Emmanuel Bairahman (2009) Building cooperation to combat slavery on fishing boats. Master of Political Science term paper, Faculty of Political Science, Thammasat University.
- Sombat Namburi (2019) Participation theory in public administration. Academic Research Journal, Year 2. Issue 1, January-April.
- Sukanya Chaemchoi (2018) Educational institution administration in the digital age. Bangkok: Chulalongkorn University Press.

